

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ БЛАГОЕВГРАД

РЕЦЕНЗИЯ¹

на представените трудове за участие в конкурс за академичната длъжност
ДОЦЕНТ, по професионално направление 7.5 Здравни грижи, обявен от
ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ., бр. 36/17.04.2026г.

Рецензент: **проф. Макрета Тодорова Драганова**, дм, Факултет
„Обществено здраве“, Медицински университет – Плевен.

Кандидат: **гл. ас. д-р Мариана Борисова Бачева**

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 36 от 17.04.2026 г., по професионално направление 7.5. Здравни грижи, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, за нуждите на Катедра „Здравни грижи“ при Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Сведения за процедурата

Съгласно Заповед № 1352/ 12.06.2026 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград съм определена за член на Научното жури, а с Протокол № 1/25.06. 2026 г. от заседание на научното жури съм избрана да изготвя рецензия в конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ към ЮЗУ- Благоевград в професионално направление 7.5. Здравни грижи, за нуждите на Катедра „Здравни грижи“ при Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ на Югозападен университет „Неофит Рилски“..

Конкурсът е съобразен със Закона за развитие на академичния състав

¹ Забележка: Рецензията да бъде в обем около 6-7 стандартни страници с размер на шрифта - 14, шрифт - Times New Roman, междуредие 1,5.

в Република България, Правилника за неговото прилагане и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в Югозападен университет „Неофит Рилски“. На основание на по-горе посочените законови документи са спазени всички процедурни изисквания по обявяване на конкурса, срока за подаване на документи и по избора на Научно жури.

1. Кратки биографични данни за кандидата

Гл. ас. д-р Мариана Бачева придобива квалификация **„Медицинска сестра – детски профил“** през 1994 г. Впоследствие завършва образователно-квалификационна степен **„бакалавър“** и **„магистър“** по специалност **„Управление на здравните грижи“**, както и образователно-квалификационна степен **„магистър“** по специалност **„Психология“**.

От 1994 г. до момента реализира професионална дейност в областта на здравните грижи, психологията и управлението на здравните грижи, като последователно съчетава клиничната практика с преподавателска и научноизследователска дейност.

През 2009 г. започва преподавателска дейност в Медицинския колеж в гр. Благоевград.

През 2015 г. придобива образователната и научна степен **„доктор“** по научната специалност **„Педагогическа и възрастова психология“**, а през 2023 г. – втора образователна и научна степен **„доктор“** по научната специалност **„Управление на здравните грижи“**.

От 2015 г. развива своята академична кариера в Катедра **„Здравни грижи“** към Факултет **„Обществено здраве, здравни грижи и спорт“** при Югозападен университет **„Неофит Рилски“**, където последователно преминава през етапите на академичното си развитие до заеманата понастоящем длъжност **„главен асистент“**.

Преподавателската дейност на гл. ас. д-р Мариана Бачева обхваща основно обучението на студенти от професионално направление 7.5. **„Здравни грижи“**, както и от специалност **„Психология“**. Прилагането на

интерактивни методи на обучение и внедряването на клиничните симулации като съвременна образователна технология в подготовката на студентите от специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ са сред отличителните характеристики на нейната преподавателска дейност и допринасят за формирането на професионалните компетентности на бъдещите специалисти по здравни грижи. Особено следва да се открие приносът на кандидата за въвеждането и развитието на симулационно-базираното обучение в подготовката на студентите по здравни грижи, което намира отражение както в преподавателската ѝ практика, така и в научноизследователската ѝ дейност.

Мариана Бачева членува в Българска асоциация по обществено здраве, Европейската асоциация по обществено здраве и Световната федерация на асоциациите по обществено здраве и Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ).

Владее руски и английски писмено и говоримо на много добро ниво.

1. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Група от показатели	Съдържание	Доцент – ППЗРАСРБ, брой точки	Мариана Бачева
А	Показател 1: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50	50
В	Показател 3: Хабилизационен труд – монография	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	605
	Г5: Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд		50
	Г7: Публикации и доклади, публикувани в научни		135

	издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – Scopus и Web of Science, 60/n или съобразно разделителен протокол		
	Г8: Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове, 30/n или съобразно разделителен протокол		420
Д	Сума от показателите от 10 до 12 – цитирания и/или рецензии в научни издания, монографии и колективни томове	50	330
Е	Сума от показателите от 13 до края	30	288.27
	Общ брой точки	400	1373.27

Кандидатката изпълнява и значително надхвърля минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, като реализира нормативно признат резултат от 1085 точки при минимално изискуеми 400 точки. По допълнителните изисквания на Югозападен университет „Неофит Рилски“, определени във Вътрешните правила за развитие на академичния състав, кандидатката реализира 288.27 точки при минимално изискуеми 30 точки. При изчисляване на нормативно признатия резултат е отчетено, че от двете придобити образователни и научни степени „доктор“ за целите на минималните национални изисквания се признават 50 точки само за един дисертационен труд. Общият нормативно признат резултат възлиза на **1373.27 точки**.

2. *Общо съответствие на кандидатката с нормативните и допълнителните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“*

Изисквания съгласно ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“	Данни за кандидатката
1. Придобита образователна и научна степен „доктор“ по съответната научна специалност	Да – кандидатката притежава две образователни и научни степени „доктор“ (2015 г. и 2023 г.).
2. Представен публикуван монографичен труд	Да – представен е публикуван монографичен труд (2024 г.).
3. Изпълнение на минималните национални изисквания и допълнителните изисквания на ЮЗУ „Неофит Рилски“	Да – кандидатката изпълнява и значително надхвърля минималните национални изисквания и допълнителните изисквания на Университета. Нормативно признатият резултат възлиза на 1373.27 точки, от които 1085 точки по минималните национални изисквания (при минимум 400 точки) и 288.27 точки по допълнителните изисквания на ЮЗУ (при минимум 30 точки).
4. Академичен стаж – не по-малко от две години на академична длъжност „асистент“ и/или „главен асистент“	Да – кандидатката изпълнява изискването; заемала е длъжност „асистент“ в продължение на 6 години и „главен асистент“ – 5 години.
5. Липса на установено по законоустановения ред плагиатство в научните трудове	Да – няма установено по законоустановения ред плагиатство в представените научни трудове.
6. Монографичният труд съдържа минимум 80% авторски изследвания	Да – представеният монографичен труд отговаря на изискването за минимум 80% авторско изследване.
7. Участие в международен проект	Да – участие в 3 международни проекта по Европейската програма за сътрудничество в областта на науката и технологиите COST

	(European Cooperation in Science and Technology).
8. Участие в проект по програма „Еразъм+“	Да – реализирани 3 преподавателски мобилности по програма „Еразъм+“.

Въз основа на извършената проверка приемам представените от кандидатката научни трудове за участие в конкурса, тъй като същите са допустими и отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

3. Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата

Гл. ас. Бачева участва в конкурса с 35 научни труда, разпределени както следва:

- 1) Дисертационен труд за ОНС „Доктор“ – 1 бр.
- 2) Хабилизационна монография – 1 бр.
- 3) Публикувана монография – 1 бр.
- 4) Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 11 бр., от които:
 - 2 пълнотекстови статии в реферирани в Web of Science и Scopus списания;
 - 2 доклада публикувани като резюмета в специални издания (Supplement Issues)
 - 7 публикации в Knowledge-International Journal
- 5) Публикации в издания с научно рецензиране, нереферирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 21 бр., от които:
 - 11 пълнотекстови статии в рецензирани български периодични научни списания;
 - публикации в чуждестранни рецензирани научни издания;
 - 1 пълнотекстов доклад публикувани в сборници от научни форуми с ISBN;

Адмирации заслужава кандидатката, относно факта, че е първи автор във всички представени публикации, а в 13 от тях е самостоятелен автор.

Основните приноси на кандидатката са представени в следните направления:

1. Сестринско образование, клинични компетентности и клинични разсъждения – 9 научни публикации

Основен принос в това направление са двете монографии, съдържащи доказателствен материал за приложимост в учебния процес на медицинските сестри на българска версия на въпросника за самооценка на клиничната компетентност (*Clinical Competence Questionnaire – CCQ-BG*) и на Скалата за клинични разсъждения на медицинските сестри (*Nursing Clinical Reasoning Scale – NCRS-BG*). Значим принос представлява и психометричното изследване на българската версия на скалата за оценка на клиничната учебна среда (*Clinical Learning Environment Scale – CLES-Bg*), което поставя основите за бъдещи изследвания за влиянието на клиничната образователна среда върху професионалното формиране на студентите по здравни грижи.

2. Иновации в обучението и симулационно-базирано обучение в здравните грижи – 4 научни публикации

Изключителен принос за кандидатката е дисертационния труд на тема: „Клиничните симулации като образователна технология в обучението на медицински сестри и акушерки“, в който е разработен и апробиран модел за приложение на симулационно-базираното обучение в подготовката на специалистите по здравни грижи. Представените резултати доказват значимостта на симулационното обучение в здравните грижи относно безопасна и контролирана образователна среда, която създава условия за формиране на практически умения, развитието на клинично мислене, подобрява комуникационните умения и способността за вземане

на решения в реални клинични ситуации. Впечатление прави професионалната насоченост на кандидатката към усъвършенстване на учебния процес в синхрон с развитието на дигиталните методи и средства и умелото им включване в учебния процес на професионалистите по здравни грижи с цел повишаване качеството и безопасността на здравните грижи.

3. Обществено здраве, профилактика и оценка на здравния риск – 8 научни публикации

Представените научни разработки в това направление са с профилактична и практическа насоченост и допринасят за развитието на доказателствено-базираната практика в общественото здраве и здравните грижи. Научният интерес на кандидатката е насочен към профилактиката на социалнозначимите заболявания, свързана с оценка на сърдечно-съдовия риск, изследване на хранителните навици и поведенческите фактори, свързани със здравето, проучване на риска от развитие на захарен диабет тип 2, както и оценка на качеството на живот при пациенти с хронични заболявания. Прави впечатление нейният изследователски интерес към различни групи от общността, в това число и студентската общност, относно рискови фактори, свързани с нездравословни поведенчески модели.

4. Пациентска безопасност, качество на здравните грижи и психосоциални аспекти на сестринската практика – 6 научни публикации

Представените публикации в това направление са свързани с идентифициране и оценка на рисковите фактори, влияещи върху качеството и безопасността на предоставяните здравни грижи, както и към проучване на социалните, психологическите и организационните характеристики на професионалната среда в здравеопазването.

Анализът на научната продукция на Мариана Бачева дава основание за определяне на нейният основен принос, а именно съчетаване на

психологическите и управленските аспекти на изграждането на бъдещите професионалисти по здравни грижи, като надежден ресурс за подобряване качеството на здравните грижи у нас.

Критични бележки и препоръки

Критични бележки нямам. Препоръчвам на д-р Мариана Бачева, като утвърден учен със значима научна продукция и разпознаваем стил на писане, да продължава все така да работи както за собственото си развитие, така и за утвърждаване престижа на професията „медицинска сестра“. Тя е един от малкото представители на професията с две успешно приключили ОКС „Доктор“ по базови специалности за професионалното усъвършенстване на медицинските сестри у нас.

Критични бележки нямам. Препоръчвам на д-р Мариана Бачева, като утвърден учен със значима научна продукция и разпознаваем стил на писане, да продължава все така да работи както за собственото си развитие, така и за утвърждаване на престижа на професията „медицинска сестра“. Тя е сред малкото представители на сестринската професия в България, придобили две образователни и научни степени „доктор“ в научни области с фундаментално значение за професионалното развитие на медицинските сестри.

Заключение

На основание на направения анализ на научната, проектна и преподавателската дейност на кандидата смятам, че д-р Мариана Бачева отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, на Правилника за прилагането му и на Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Тя не само покрива, но и многократно надвишава Минималните национални изисквания и Допълнителните изисквания за заемане на академични длъжности в Югозападния университет.

Предвид гореизложеното давам своята убедена **положителна** оценка за научната, научно-приложната и преподавателската дейност на кандидатката и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да **вземат положително решение и да предложат на Факултетния съвет на Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ при Югозападен университет „Неофит Рилски“ да избере гл. ас. д-р Мариана Борисова Бачева на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 7.5. „Здравни грижи“.**

Дата: 20 юли 2026 г.

Рецензент:

проф. Макрета Тодорова Драганова, дм

Регламент (ЕС) 2016/679 на
Европейския парламент и на Съвета
от 27.04.2016

SOUTH-WEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI"

REVIEW¹

of the scholarly works submitted for participation in the competition for the academic position of ASSOCIATE PROFESSOR in Professional Field 7.5 Health Care, announced by South-West University "Neofit Rilski" in the State Gazette, Issue No. 36 of 17 April 2026

Reviewer: **Prof. Makreta Todorova Draganova, MD, PhD**, Faculty of Public Health, Medical University – Pleven

Candidate: **Chief Assistant Mariana Borisova Bacheva, PhD**

Regarding the competition for the academic position of Associate Professor in Professional Field 7.5 Health Care, Higher Education Area 7: Health Care and Sport, announced in the State Gazette, Issue No. 36 of 17 April 2026, for the needs of the Department of Health Care, Faculty of Public Health, Health Care and Sport, South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad.

Information on the Procedure

Pursuant to Order No. 1352 of 12 June 2026 issued by the Rector of South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, I was appointed as a member of the Scientific Jury. Subsequently, under Minutes No. 1 of 25 June 2026 of the Scientific Jury meeting, I was designated to prepare the present review in the competition for the academic position of Associate Professor in Professional Field 7.5 Health Care, announced for the needs of the Department of Health

¹ Note: The review should be approximately 6–7 standard pages in length, prepared in Times New Roman, 14-point font, with 1.5 line spacing.

Care, Faculty of Public Health, Health Care and Sport, South-West University "Neofit Rilski".

The competition has been conducted in accordance with the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria, the Regulations for its Implementation, and the Internal Rules for Academic Staff Development of South-West University "Neofit Rilski". In compliance with these legal provisions, all procedural requirements regarding the announcement of the competition, the deadline for the submission of application documents, and the appointment of the Scientific Jury have been duly observed.

1. Brief Biographical Information about the Candidate

Chief Assistant Mariana Bacheva, PhD, qualified as a paediatric nurse in 1994. She subsequently completed both a Bachelor's and a Master's degree in Health Care Management, as well as a Master's degree in Psychology.

Since 1994, she has been professionally active in health care, psychology, and health care management, consistently combining clinical practice with teaching and research.

In 2009, she began teaching at the Medical College in Blagoevgrad.

In 2015, she was awarded a PhD in Educational and Developmental Psychology, followed in 2023 by a second PhD in Health Care Management.

Since 2015, she has pursued her academic career at the Department of Health Care, Faculty of Public Health, Health Care and Sport, South-West University "Neofit Rilski", where she has steadily progressed through the academic ranks to her current position as Chief Assistant.

Chief Assistant Mariana Bacheva's teaching activities are primarily focused on the education of students in Professional Field 7.5 Health Care, as well as students enrolled in the Psychology programme. The application of interactive teaching methods and the integration of clinical simulation as a contemporary educational technology in the education of Nursing and Midwifery students are among the distinguishing features of her teaching

practice and contribute significantly to the development of the professional competencies of future health care professionals. Of particular note is the candidate's contribution to the introduction and advancement of simulation-based education in the preparation of health care students, a contribution reflected both in her teaching practice and in her research activities.

Mariana Bacheva is a member of the Bulgarian Public Health Association, the European Public Health Association (EUPHA), the World Federation of Public Health Associations (WFPHA), and the Bulgarian Association of Health Care Professionals.

She possesses a very good command of both written and spoken Russian and English.

2. Overview of the Candidate's Scholarly and Applied Research Output

Indicator Group	Content	Minimum Score Required for Associate Professor (ASDAA)	Mariana Bacheva
A	Indicator 1: Doctoral dissertation (PhD degree)	50	50
B	Indicator 3: Habilitation thesis – monograph	100	100
C	Total score for Indicators 5–9	200	605
	Indicator C5: Published monograph (not submitted as the habilitation thesis)		50
	Indicator C7: Publications and conference papers published in scientific journals indexed in internationally recognized databases (Scopus and Web of Science), 60/n or according to the authorship distribution agreement		135
	Indicator C8: Publications and conference papers published in peer-reviewed journals not indexed in international databases or in edited		420

	collective volumes, 30/n or according to the authorship distribution agreement		
D	Total score for Indicators 10–12: Citations and/or reviews in scientific journals, monographs, and edited collective volumes	50	330
E	Total score for Indicators 13 and above	30	288.27
	Total Score	400	1373.27

The candidate fully satisfies and substantially exceeds the minimum national requirements for appointment to the academic position of Associate Professor, achieving an officially recognised score of 1,085 points against the required minimum of 400 points. With regard to the additional criteria established by the Internal Rules for Academic Staff Development of South-West University “Neofit Rilski“, the candidate has obtained 288.27 points, considerably exceeding the minimum requirement of 30 points. In calculating the officially recognised total score, it has been taken into account that, although the candidate holds two PhD degrees, only one doctoral dissertation is recognised for the purposes of meeting the minimum national requirements, corresponding to 50 points. Accordingly, the candidate's total officially recognised score amounts to 1,373.27 points.

3. Overall Compliance with the Statutory and Additional Requirements for Appointment to the Academic Position of Associate Professor at SWU “Neofit Rilski“

Requirements under the Academic Staff Development Act (ASDAA), the Regulations for its Implementation, and the Internal Rules for Academic Staff Development of South-West University “Neofit Rilski”	Candidate's Qualifications
1. Award of a PhD degree in the relevant scientific field	Yes. The candidate holds two PhD degrees, awarded in 2015 and 2023.

2. Published monograph submitted as the habilitation thesis	Yes. A published monograph (2024) has been submitted as the habilitation thesis.
3. Fulfilment of the minimum national requirements and the additional institutional requirements of South-West University „Neofit Rilski”	Yes. The candidate fully satisfies and substantially exceeds both the minimum national requirements and the University's additional criteria. Her officially recognised total score amounts to 1,373.27 points, comprising 1,085 points under the minimum national requirements (minimum required: 400 points) and 288.27 points under the University's additional requirements (minimum required: 30 points).
4. Academic experience of at least two years in the academic position of Assistant or Chief Assistant	Yes. The candidate satisfies this requirement, having served for six years as Assistant and five years as Chief Assistant.
5. No legally established plagiarism in the submitted scholarly works	Yes. No plagiarism has been established in the candidate's scholarly publications in accordance with the applicable legal procedures.
6. The habilitation monograph contains at least 80% original authorial research	Yes. The submitted habilitation monograph fully complies with the requirement that at least 80% of its content consists of original research conducted by the author.
7. Participation in an international research project	Yes. The candidate has participated in three international projects under the European Cooperation in Science and Technology (COST) programme.
8. Participation in the Erasmus+ Programme	Yes. The candidate has successfully completed three Erasmus+ teaching mobility assignments.

Based on the evaluation conducted, I accept the scholarly works submitted by the candidate for consideration in the present competition, as they are eligible for assessment and fully comply with the requirements of the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria, the Regulations for its

Implementation, and the Internal Rules for Academic Staff Development of South-West University "Neofit Rilski".

4. Major Contributions to the Candidate's Research, Applied Research, and Teaching Activities

Chief Assistant Mariana Bacheva participates in the present competition with a portfolio of 35 scholarly works, comprising:

1. One doctoral dissertation submitted for the award of the PhD degree;
2. One habilitation monograph;
3. One published scholarly monograph;
4. Eleven publications in scientific journals indexed in internationally recognised bibliographic databases, including:
 - two full-text articles published in journals indexed in Web of Science and Scopus;
 - two conference papers published as abstracts in Supplement Issues;
 - seven publications in *Knowledge – International Journal*;
5. Twenty-one publications in peer-reviewed scientific publications not indexed in internationally recognised bibliographic databases, including:
 - eleven full-text articles published in peer-reviewed Bulgarian scientific journals;
 - publications in peer-reviewed international scientific journals;
 - one full-text conference paper published in conference proceedings with an ISBN.

Particular recognition should be given to the candidate for being the first author of all publications submitted in support of the present competition, with thirteen of these publications authored solely by her.

The candidate's principal contributions may be grouped into the following thematic areas:

1. Nursing Education, Clinical Competence, and Clinical Reasoning – 9 scholarly publications

The candidate's most significant contribution in this area is represented by her two monographs, which provide robust evidence supporting the application of the Bulgarian versions of the *Clinical Competence Questionnaire (CCQ-BG)* and the *Nursing Clinical Reasoning Scale (NCRS-BG)* in the education of nursing students. Equally noteworthy is the psychometric validation of the Bulgarian version of the *Clinical Learning Environment Scale (CLES-BG)*, which establishes a sound foundation for future research into the influence of the clinical learning environment on the professional development of health care students.

2. Innovations in Education and Simulation-Based Learning in Health Care – 4 scholarly publications

An outstanding achievement of the candidate is her doctoral dissertation entitled *Clinical Simulations as an Educational Technology in the Education of Nurses and Midwives*, in which she developed and validated a model for the implementation of simulation-based learning in the education of health care professionals. The findings convincingly demonstrate the value of simulation-based education in providing a safe and controlled learning environment that facilitates the acquisition of practical skills, fosters the development of clinical reasoning, enhances communication skills, and strengthens decision-making abilities in real clinical situations.

Equally impressive is the candidate's sustained commitment to the continuous improvement of the educational process through the integration of innovative digital methods and technologies. Their thoughtful incorporation into the education of health care professionals contributes significantly to enhancing both the quality and the safety of health care.

3. Public Health, Prevention, and Health Risk Assessment – 8 scholarly publications

The scholarly works presented in this area are distinguished by their preventive and practice-oriented focus and make a valuable contribution to the advancement of evidence-based practice in public health and health care. The candidate's research is centred on the prevention of socially significant diseases through the assessment of cardiovascular risk, the investigation of dietary habits and health-related behavioural factors, the evaluation of the risk of developing type 2 diabetes mellitus, and the assessment of quality of life among patients with chronic diseases. Of particular note is the breadth of the candidate's research interests, which encompass diverse population groups, including university students, with a particular emphasis on identifying risk factors associated with unhealthy behavioural patterns.

4. Patient Safety, Quality of Health Care, and Psychosocial Aspects of Nursing Practice – 6 scholarly publications

The publications presented in this area focus on the identification and assessment of risk factors affecting the quality and safety of health care delivery, as well as on the investigation of the social, psychological, and organisational characteristics of the health care work environment. An overall analysis of Mariana Bacheva's scholarly output clearly demonstrates that her principal contribution lies in the successful integration of psychological and managerial perspectives into the education and professional development of future health care professionals. This interdisciplinary approach represents a valuable resource for advancing the quality and safety of health care in Bulgaria.

5. Critical Remarks and Recommendations

I have no critical remarks regarding the candidate's scholarly achievements.

As a well-established researcher with a substantial body of scholarly work and a distinctive academic writing style, I encourage Dr Mariana Bacheva to continue her highly productive research and teaching activities, both for her own

professional development and for the continued advancement of the nursing profession.

Dr Bacheva is among the very few members of the nursing profession in Bulgaria to have earned two PhD degrees in disciplines of fundamental importance to the professional development of nurses. This distinction further enhances the significance of her academic profile.

6. Conclusion

Based on my evaluation of the candidate's scholarly, project, and teaching activities, I am firmly convinced that Dr Mariana Bacheva fully satisfies the requirements of the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria, the Regulations for its Implementation, and the Internal Rules for Academic Staff Development of South-West University "Neofit Rilski". She not only fulfils, but substantially exceeds, both the Minimum National Requirements and the Additional Requirements for appointment to academic positions at South-West University "Neofit Rilski".

*In view of the foregoing, I offer my unequivocally **positive** evaluation of the candidate's scholarly, applied research, and teaching achievements, and I respectfully recommend that the distinguished members of the Scientific Jury adopt a favourable decision and propose to the Faculty Council of the Faculty of Public Health, Health Care and Sport at South-West University "Neofit Rilski" that Chief Assistant Mariana Borisova Bacheva, PhD, be elected to the academic position of Associate Professor in Professional Field 7.5 Health Care.*

Date: 20 July 2026

Reviewer:

Prof. Makreta Todorova Draganova, MD, PhD

Регламент (ЕС) 2016/679 на
Европейския парламент и на Съвета от
27.04.2016